

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5055/2018
11.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Марко Милојевић адвокат из ..., против туженог Јавног предузећа „Путеви Србије“ са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3804/17 од 05.07.2018. године, у седници већа одржаној дана 11.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3804/17 од 05.07.2018. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 24638/16 од 11.04.2017. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца Данила Лукића из Београда и обавезано тужено Јавно предузеће „Путеви Србије“ са седиштем у Београду да на име накнаде штете исплати тужиоцу износ од 7.255.486,24 динара у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да на име трошкова поступка исплати тужиоцу износ од 411.294,00 динара у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3804/17 од 05.07.2018. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П 24638/16 од 11.04.2017. године тако што је одбијен као неоснован захтев тужиоца АА из ... којим је тражио да се обавезе тужено Јавно предузеће „Путеви Србије“ са седиштем у Београду да на име накнаде штете исплати тужиоцу износ од 7.255.486,24 динара. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима садржано у ставу другом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 24638/16 од 11.04.2017. године тако што је обавезан тужилац да на име трошкова исплати туженом укупан износ од 213.083,00 динара у року од 15 дана.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. Закона о парничном поступку (ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да тужиочева ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је власник пољопривредног земљишта - катастарске парцеле ..., њива и шумског земљишта - катастарских парцела .../... и .../..., све у КО ... Тужилац је до 2012. године користио предметне парцеле. Те године изграђена је деоница пута Петлово брдо-Стражевица којом му је онемогућен приступ означеним парцелама јер је изградњом пресечен стари пут који је коришћен за прилаз земљишту, а планом није предвиђен локални пут. Тржишна вредност спорних парцела износи 7.255.486,24 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом чланова 154, 155, 185. став 1. и 189. Закона о облигационим односима, као и одредби члана 1. и члана 42. став 1. Закона о експропријацији, обавезао туженог да плати накнаду за фактички одузете парцеле у висини њихове тржишне вредности јер тужилац више не може да их прода, користи и убира приход.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев. По налажењу тог суда, у конкретном случају се не ради о фактичкој експропријацији јер спорне парцеле нису у државини туженог, због чега тужилац нема право на накнаду у висини њихове тржишне вредности већ само право на накнаду изгубљене добити чија се висина утврђује према добити коју је тужилац могао да очекује да је био у прилици да обрађује своје непокретности на начин како је то чинио до сада.

Одлука другостепеног суда је правилна, а ревизијом тужиоца се неосновано указује на погрешну примену материјалног права.

Тужилац, изградњом саобраћајнице којом је онемогућен прилаз спорном земљишту, са формалноправне тачке гледишта није лишен права својине јер тужени није извршио фактичку експропријацију и променио намену земљишта. Због тога тужилац нема права на накнаду штете у висини тржишне вредности спорних парцела, која би му припадала само у случају да је лишен права својине. Међутим, право тужиоца на мирно уживање имовине, у смислу члана 1. Протокола 1. уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода, овим радњама туженог је ограничено јер је смањена могућност коришћења и располагања предметним парцелама. Тужилац је онемогућен да земљиште користи за обављање пољопривредне делатности и зато се његова штета састоји у изгубљеној добити предвиђеној чланом 155. и чланом 189. став 1. и 3. Закона о облигационим односима, али постојање и висину те штете у овом поступку није било могуће утврдити због изостанка предлога тужиоца да се на те околности изведе доказ вештачењем (на тужиоцу је терет доказивања постојања и висине штете). Такође, тужилац није доказао да је смањена могућност располагања његовом имовином, односно да спорно земљиште није могао продати или да је услед изградње саобраћајнице којом је онемогућен прилаз земљишту, његова вредност смањена испод тржишне вредности, и тако му нанета обична штета из члана 155. Закона о облигационим односима - умањење имовине.

Нису основани ни наводи ревизије да су туженом досуђени трошкови поступка иако током поступка нису ни тражени. Туженом су досуђени трошкови поступка у висини судске таксе за одговор на тужбу, жалбу и одлуку по жалби, а накнада ових трошкова тражена је у означеним поднесцима.

Сходно изложеном, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић